

Senda Cuolm da Vi – Stgeinas (Val Segnas)

Project e credit

M E S S A D I

dalla suprastanza communal a cussegl da vischnaunca

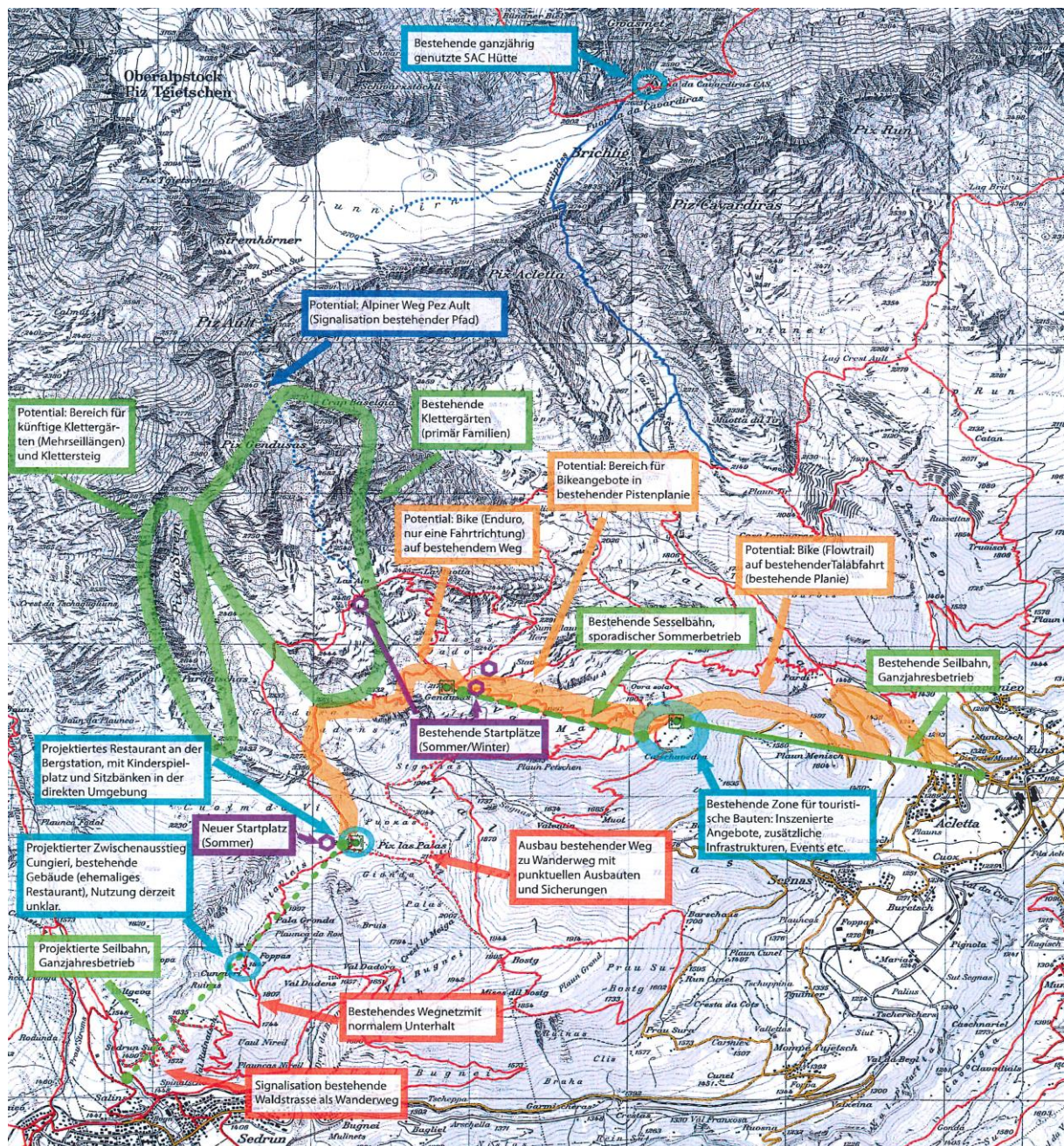
Stimau signur president
Stimadas signuras cusseglieras
Preziai signurs cusseglers

1. Situaziun da partenza

Tenor la repartiziun dallas incaricas turisticas ei la vischnaunca responsabla per la construcziun ed il manteniment dallas sendas marcadadas e signalisadas. Schegie che nosssa vischnaunca dispona d'ina liunga reit da sendas ed il basegns per ulteriuras sendas pudess esser saziaus, eis ei necessari da tener quen al svilup turistic. Marcus Weber ha cun la

surprida dallas Pendericulas Mustér SA realisau ni inziau in tshuppel investiziuns. Aschia la sanaziun digl anteriur Hotel Baur, la sanaziun dil Catrina Lodge (Hotel Sax), la realisaziun dil Catrina Resort, dils implonts per la producziun tecnica da neiv e la realisaziun dalla pendiculara Salins - Cuolm da Vi. L'intenziun dalla construcziun dalla pendiculara nova a Cuolm da Vi ei quella d'augmentar primarmein la porschida pil turissem da stad e meglierar la porschida turistica da nosa regiun.

En connex cun la realisaziun dalla pendiculara Cuolm da Vi han las pendicularas era stuiu documentar co l'avertura turistica da stad ei previda el territori denter da Cuolm da Vi, Gendusas, Caischavedra e Bostg. Quellas porschidas ein enumeradas en in concept sut il tetel "Massnahmenkonzept Wildschutz Cuolm da Vi". Ils singuls projects – sendas – ed auter duein vegnir giudicai e lubi mintgamai el rom d'ina procedura da baghegiar per stabiliments ordeifer la zona da baghegiar BAB/EOZ. Actualmeins cuora la procedura da baghegiar per la senda Cuolm da Vi – Steinas (Val Segnas) ed ina damonda da baghegiar per la realisaziun d'ina senda da bike Gendusas – Caischavedra (project dallas pendicularas). Concernent la senda da bike ha il cantun pretendiu che quella vegni definida primarmein el plan general d'avertura.

En connex cun la purschida da bike han las vischnauncas da Mustér, Tujetsch e Medel decidu in project per in concept regional da bike. Quei concept duei tener quen alla damonda carschenta suenter purschidas da bike. La procedura ei instradada e nus spitgein sil rapport da preexaminaziun digl uffeci pil svilup dil territori.

2. Concept

La realisaziun dil concept "Massnahmenkonzept Wildschutz Cuolm da Vi" ensiara numerus projects a favur dil traffic plaun. In project che las Pendicularas Mustér SA han inoltrau ei la construcziun d'ina senda da bike Cuolm da Vi – Gendusas – Caischavedra. La lubientscha per quei project – schegie part dil concept "Massnahmenkonzept Wildschutz Cuolm da Vi" che munta ina part integrala dalla concessiun dalla pendiculara Salins - Cuolm da Vi – pretenda che la senda vegni integrada el plan general d'avertura communal. Consequentamein s'entarda il project muort proceduras planisatorias inutilas.

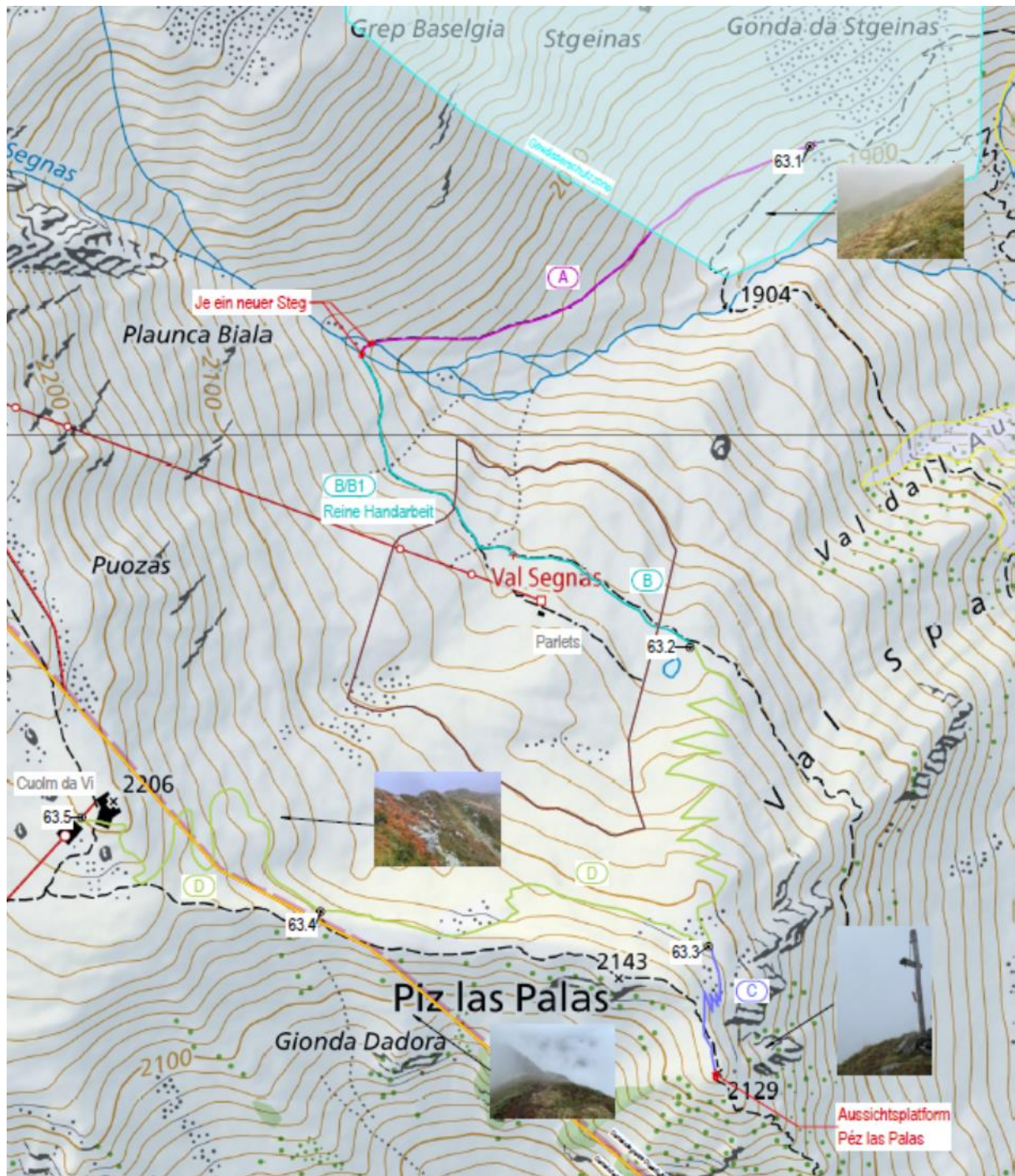
3. Project per la senda nova

Il project surluvrau preveda da menar la senda naven da Cuolm da Vi sur la spunda (pista da skis sutgera Parlet) davon il fil giu entochen al pei dil Péz las Palas. Cheu ei previu ina senda che meina sil fil dil Péz las Palas e puspei anavos e naven da leu da sum giu viers la staziun a val dalla sutgera Parlet e vinavon atras la Val Segnas entochen ella Senda Pauli a Stgeinas.

Cun raschun astgan ins sedumandar, daco ch'il project preveda buca da mantener la senda sil fil naven da Cuolm da Vi entochen Péz las Palas e da semenar pér cheu encunter Stgeinas. Gia il concept dallas pendicularas preveda che la senda meini sil fil naven da Cuolm da Vi entochen Péz las Palas. Naven dil péz preveda il concept che la senda meini encunter la Val Segnas ed in ulteriur rom encunter il Bostg. Sco gia menziunau ein quels projects defini el concept per la concessiun per la pendiculara Salins – Cuolm da Vi suttamess all'obligaziun d'approbaziun el rom d'in procedura da baghegiar per edifecis ordeifer la zona da baghegiar. Igl emprem project ha stuiu vegnir surluvraus. Sin intervenziun digl uffeci da catscha e pesca dil Grischun ha la lingia dalla senda stuiu vegnir midada naven dil fil giu per liung dil pei dil fil resp. dil péz. Igl uffeci argumentescha sia pretensiun cun la zona da ruaus ella Val Bugnei e cun ils animals selvadis che duein disponer cheu d'in spazi da ruaus. Schizun igl uffeci per la natira ed igl ambient dil Grischun che favorisescha plitost la varianta sul fil, ha saviu dar suatientscha alla pretensiun digl uffeci da catscha ed ha valetau ils agens interess concernent la flora per meins stringents che quels digl uffeci da catscha.

La senda prevedida ha ina lunghezia da ca. 2'500 m cun ina differenza d'altezia da ca. 400 m. Analog allas directivas dall'ASTRA per la construcziun da sendas vegn la senda construida sin ina ladezia da 50 entochen 80 cm. Enteifer la zona pil schurmetg dallas auas S2 astga la senda buca survargar ina ladezia da 60 cm denter la staziun dalla sutgera Parlet e Stgeinas. La senda naven dil pei dil péz entochen al fil dil Péz las Palas vegn per motivs topografics construida sin ina ladezia da 50 cm. La plattafuorma sil Péz las Palas sto vegnir construida taluisa, ch'ils viandonts san buca viagiar vinavon sil fil viers Cuolm da Vi resp. engiu viers il Bostg. Igl uffeci da catscha e pesca e las organisaziuns digl ambient ein dall'opiniun che la senda sil fil vegni renaturada, quei che vegn ad esser in cunfar nunpusseivel.

Sin fundament dall'intervenziun digl uffeci da catscha e pesca ha il project stuiu vegnir surluvraus totalmein el tschancun Cuolm da Vi entochen al pei dil Péz las Palas. Igl uffeci pil svilup dil territori ha perquei pretendiu ch'il project vegni suttamess danovamein alla procedura da baghegiar. Actualmein cuora la procedura da consultaziun e da purificaziun.

4. Cuosts

Las duas offeras directivas eruidas el rom dalla preparaziun dil project ein fetg divergentas, aschia ch'ellas fuorman negina basa da cumparegliaziun. Igl ei era strusch pusseivel da scriver ora quellas lavurs sco ina via nua che las posiziuns exactas ein enconuschentas. Per quei intent ei vegniu fixau differents profils ed ils impressaris han giu d'offerir la construcziun tenor profils e meters current. Ils cuosts che sebasan sin offeras presentan suandontamein:

• Construcziun, lavurs d'impressari	frs. 204'000.--
• Accumpignament ecologic (tetg da cuosts)	frs. 15'000.--
• Mesiras da cumpensaziun ecologicas	frs. 12'000.--
• Signalisaziun e marcaziun (schazetg)	frs. 5'000.--
• Planisaziun e submissiun	frs. 13'500.--
• Execuziun e survigilonza	frs. 15'300.--
• Nunpreviu	frs. <u>34'600.--</u>
Total	frs. 299'400.--

5. Finanziaziun

Igl art. 6 dalla lescha cantunala da vias regla las obligaziuns dil traffic plaun. Tenor al. 3 projecteschan, construeschan e mantegnan las vischnauncas ils stabiliments cun resalva dallas obligaziuns cantunalas. Gl'uffeci da construcziun bassa coordinescha la planisaziun, la construcziun e la signalisaziun.

Tenor art. 58 al. 1 lit. a dalla lescha da vias cantunala sa il cantun conceder contribuziuns da 5 entochen 50% per construir stabiliments dil traffic buca motorisau sco er per realisar e per mantener lur signalisaziun (senza passapeis).

Sebasond sin art. 31 al. 1bis lit. b dall'ordinaziun davart las vias dil cantun Grischun paga il cantun vid ils cuosts da projectaziun renconuschi, d'acquist da terren e da construcziun da novas vias da velo e da sendas da viandar che correspundan allas directivas cantunalas ed allas reits da vias, che han ina impurtonza cantunala e ch'ein vegnidas approbadas entras il cantun, contribuziuns da 10 entochen 30 pertschien per vias da velo pil traffic dil temps liber e turistic sco era per sendas da viandar.

Suenter ch'ils cuosts ein vegni erui a basa dalla submissiun ei la damonda per ina contribuziun vegnida suttamessa agl uffeci da construcziun bassa per decisiun.

Il preventiv preveda pigl onn 2020 ina summa da frs. 280'000.--

6. Ponderaziuns finalas

Ils onns vargai han las Pendicularas Mustér impundiu ina biala summa per cumpletar ils indrezs dallas pendicularas sco era en stabiliments dalla producziun tecnica da neiv. Vidlunder vegnan las grondas investiziuns en connex cun la realisaziun dil Catrina Resort. La senda denter Cuolm da Vi e Stgeinas colligia las staziuns da muntogna Cuolm da Vi e Caischavedra ina cun l'autra. Plinavon possibilitescha la senda ina colligiazion cumadeivla enviers il Bostg e Tujetsch. Cun quell'investiziun sa la vischnaunca da Mustér era honorar las grondas investiziuns ch'ein succedidas davart privata. Podà ch'igl engaschi dalla vischnaunca sin differents secturs, seigi la planisaziun locala, projects en connex cun la segironza dalla Val Acletta ed auter vegnan in mument forsa era renconuschi davart dallas pendicularas.

Cunquei che la risposta dil cantun davart ina contribuziun ei aunc pendent, suttametta la suprastonza communal al cussegl da vischnaunca ina damonda per in credit brut. La contribuziun che vegn scretta dabien al project, reducescha consequentamein la cumpart dalla vischnaunca.

7. Proposta

Sin fundament dallas ponderaziuns suramenziunadas

p r o p o n a

la suprastonza communal al cussegl da vischnaunca:

1. d'approbar il project per la construcziun dalla senda naven da Cuolm da Vi a Stgeinas;
2. da conceder per quei project in credit brut da frs. 299'400.--;
3. da suttametter quella damonda da credit el senn dallas prescripziuns digl art. 21 lit. c dalla constituziun communal al referendum facultativ.

Suprastonza communal Disentis/Mustér
Il president: Il canzlist:

Robert Cajacob

Andri Hendry

Disentis/Mustér, ils 21 da settember 2020